

Redacția și Administrația:
Bulevardul Elisabeta
(Palatul Eforiei)
Anunțuri și Reclame
se primesc la Administrația
ziarului.

CUVÂNTUL STUDENTESC

ORGANUL STUDENȚIMEI ROMÂNE
DIN ÎNTREAGA ȚARĂ

PREȚUL
2 Lei numărul în Țară.
3 Lei numărul în Străinătate.
ABONAMENTE
Pe 12 luni — — — — — Lei 100.—
Pe 6 — — — — — „ 60.—
Pe 3 — — — — — „ 30.—
Pentru
Profesi, Profesori, Învățători,
Studenti și Ofițeri:
Pe 12 luni — — — — — Lei 70.—
Pe 6 — — — — — „ 40.—
Pe 3 — — — — — „ 25.—

DUPĂ UN AN DE LUPȚĂ

UN CUMPLIT ȘI SFÂNT ANGAJAMENT

Aniversările își au rostul lor. Fie că sunt ale unui eveniment dureros sau fericit, ele sunt un prilej pentru reînnoșirea trecutului, și, în consecință, pentru un sever control al conștiinței celor ce aniversază. Acest control are ca rezultat o limpezire a conștiințelor, o înălbire hotărâtoare asupra atitudinii viitoare a celor cari își aduc aminte cu pietate și respect de evenimentul sărbătorit.

Cu prilejul împlinirii unui an dela începerea mișcării studențești, de apărare națională, studențimea trebuie prin urmare să-și reînnoșdeze trecutul, de un an, să-și facă un control de conștiință, o examinare critică a actelor sale, și să scoată apoi din toate acestea concluziunile relative la viitor.

Reînnoșdându-și trecutul de un an, studențimea de azi n'are de sigur, în linia generală, ce să-și impună, dimpotrivă, are doar conștiința fericite de făcut. Lăsând la o parte eventualele mici greșeli comise, sau oarecari sovăieli de mărunt zig-zag, linia generală se prezintă, văzută de sus, ca fiind îndreptată spre un țărâm bine ales și aducător de cinste. Înaintea de mișcare, activitatea extrastudentică a studenților români nu se manifestă prin aproape nici un act nobil și important. Fără această mișcare, nu s'ar fi înscris în istoria noastră pagina de glorie pentru studențimea de azi, de a fi dat ea alarma pentru lupta mare ce se apropie. Nu s'ar fi satisfăcut legea istorică în virtutea căreia tinerețea a fost totdeauna, din instinct, seismograf al marilor evenimente din viața unui neam.

Această lacună ar fi fost o pată pentru generația noastră tânără. Deel trecutul acesta de un an, cu lupta începută și dusă, cu jertfele și rezultatele acesteia, ne face cinste, ne lasă satisfăcute conștiințele. Dar atâtă nu e totul! Și aceasta mai ales din cauză că lupta noastră nu s'a sfârșit. Începută și dusă până acum cu cinste, conștiințele noastre nu pot înălțarea de lângă satisfacția ce ni-o dă trecutul, îngrijorarea pentru viitorul în care trebuie să se facă continuarea acestei lupte și ducerea ei la un bun sfârșit. Căci azi, cum am spus, nu am ajuns încă la acest sfârșit al ei. Tot începutul frumos și satisfăcător de până acum poate fi compromis, în cazul că în viitor nu ne vom face, ca și în acest scurt trecut, întreaga datorie.

Această datorie a noastră pentru viitor, pe care trebuie s'o ducem la îndeplinire până la sfârșit, o cunoaștem bine cu toții: suntem legați de un angajament, nu atât pentru că ar fi fost luat chiar formal de către unii dintre noi, cât din motivul că orice soldat care se angajează la o luptă, se angajează implicit, moralmente, a o duce până la capăt. Căpătul unei lupte nu poate fi decât victoria sau înfrângerea. Lupta noastră a fost pentru *Numerus Clausus*. Azi, n'avem nici victorie, dar nu suntem nici înfrânți. Că un sistem de luptă trebuie înlocuit azi cu un altul, că lupta pentru obținerea dela actualele guverne a revendicărilor noastre, trebuie înlocuită cu un alt sistem, acela al apelului la popor

și al atășării noastre la marea mișcare generală, cetățenească, de apărare națională (a noastră era doar universitară), toate acestea nu înseamnă deloc o înfrângere.

Deci: nu suntem înfrânți, după cum (în ceea ce privește rezultatele, urmărite de noi) nu suntem nici învingători. Iată ce ne spune examinarea situației actuale a mișcării. Concluzia pe care ni-o dictează conștiința?

E și mai simplă și categorică: **LUPȚA TREBUE CONTINUATĂ**, până la izbândă (până la obținerea lui *Numerus Clausus*).

Cum? Pe o nouă cale: nu mai putem aștepta dela guvernele de azi soluționarea revendicărilor noastre (cum s'a făcut în alte țări, ca Polonia); izbândă noastră universitară ne poate veni doar odată cu izbândă mare, a întregii cauze naționale, izbândă care nu poate fi cucerită dela actualele guverne.

Consecința: nu vom mai presiona guvernul (greva universitară avea acest singur scop). Guvernul nostru, care ne-a răpus în acest sistem de luptă, nu e de valoare și patriotismul celui polon sau austriac. Nu mai avem ce aștepta dela el. În schimb, presionăm guvernul, vom adopta ca sistem de luptă atășarea noastră la marea mișcare cetățenească ce s'a pornit, (și care va trebui lărgită, perfecționată și mult întărită, fiind doar în faza ei de început, de tulburare formație). Prin aceasta nu vom face politica de partid. Dar vom fi ostășii semirevoluției ce se poartă.

Dacă nu vom face așa, mișcarea noastră nu va continua și nu va avea ea meritul viitoarei izbândi, care, și fără concursul nostru, e sigură, deși va fi mai grea. Dacă nu vom face așa, mișcarea noastră va fi murit la mijlocul drumului ce o ducea spre glorie și lauri izbândii. Trecutul apropiat ne garantează însă că așa vom face, deoarece așa am început deja să facem.

Să mergem înainte spre îndeplinirea sfântului și cumplitului angajament ce l-am luat! Sau murim în luptă, sau ieșim biruitori! Sunt singurele porți ce ni le deschide viitorul.

Se încheie un episod

În atmosfera grea de patimi și înfrînătă de scandalozose afaceri a epocii de după război, singură mișcarea studențească, cu avântul ei entuziast și cu acel înălțător spirit de sacrificiu care a însoțit-o, apare ca un suflu curat de idealism, ca o lecție de adevărat patriotisme.

Dacă fiecare generație își amintește cu drag de viața studențească pe care a trăit-o în sbuciumul cald al vârstei și în ispită atâtor idealuri, care se poate fali oare cu un mai înălțător cuprins de idei și fapte ca generația noastră?

Noi ne-am sacrificat un an de carte și de tinerețe din drumul

vieții fiecăruia, pentru o idee care ni s'a înfățișat ca un imperativ categoric, și care — grație nouă — și-o însușește deopotrivă în orice colț al țării și în orice treaptă socială, toți aceia cari nu au fost prinși încă în mreaja consilierilor de ad-ție sau a „culturei circum-naționale“ și nu sunt orbiți încă de patimi și interese politice.

Prin aceasta am triumfat. Victoria morală e a noastră, pentru că am știut să suferim și să sacrificăm, să luptăm și... să cădem, pentru o idee căruia nu i s'au dat soluții și nu i s'au opus argumente, ci baionete, regulamente de disciplină, închisori și infamii presei semite.

Impotențelor cuminți și fricoșilor chibzuși, fie-le pildă acest admirabil flux de energie și bărbătească statornicie în lupta a atâtor mii de tineri, a căror operă uriașă — din care încheem astăzi un episod — va fi scrisă în istoria conștiinței naționale a neamului.

În circulația spirituală a timpului și în manifestările național-culturale ale popoarelor, pretutindeni, tineretul aduce acea notă de ardore combativă și de energie creatoare, pe care adevărații oameni de Stat — acolo unde sunt — știu să le transforme în mari înfăptuiri trainice, spre binele patriei.

La noi?... Pentru că la noi nu este așa cum trebuie să fie, lăta de ce toți cari ne-am înfrânți în luptă și ne-am strâns împrejurul unui steag trebuie să rămânem uniți în dogma noastră culturală și națională și să purcedem de azi încolo la o luptă și mai grea de înăsătorire a vieții noastre de stat în temelile ei, de profilaxie socială, de răspândire a luminii, de trezire a conștiințelor.

În succesiunea de idealuri hărăzite fiecărei generații, nouă ne revine povara covârșitoare a unei mari campanii culturale pentru vindicarea atâtor racile învecinate în viața socială, pentru educarea civică și patriotică a neamului. Din experiența trecutului și nădejde pentru viitor, tope în credința că pașim pe calea cea bună, maturi în gândire și înimoși în fapte, trebuie să pregătim la această răspândire drumurile noi și armele noi de luptă.

La această luptă nouă, frumoasă și de o neîndoiosă izbândă, în care energia, avântul, generozitatea și abnegația noastră se voralia cu cea mai bine cugetată metodă, vă voi chema, prieteni și tovarăși, în numele dogmei culturale și crezului național pe care le servim, pentru că, ostași într-o mare legiune, să-l realizăm spre gloria generației noastre.

N. N. Crețu

Președ. Soc. stud. în Litere și Filozofie

DINTRE MARTIRII NOȘTRI

Corneliu Zelea Codreanu
Delegatul studenților din Iași

Ioan I. Moța
Președintele Centrului studențesc „Petru Maior”, Cluj

Tudose Popescu
Delegatul studenților din Cernăuți

Voa, celor 10 arestați la Văcărești, în această zi de aducere aminte, studențimea vă exprimă încredere și dragoste neîmormurată.

CASAȚIA S'A PRONUNȚAT

Statul național român este în fața unei mari primejdii. Roba roșie s'a solidificat cu teroarea roșie, asupra căreia noi Românii nu mai avem nici o îndolală că este judică.

Să desfrîngem robele roșii! Mentalitatea va rămâne aceeași, dar noi, cari avem doar un Stat de aparență, să salvăm aparența! Căci, într'adevăr: atâta timp cât parchetul va fi instrumentul politic al guvernului, trebuie să ne mascăm rușinea cu altă robă — cu una cenușie! — și să ne punem cenușa în cap!

Ce și-a zis înaltul areopag al justiției? Noi interpretăm quasi-delictul, iar fiindcă încă n'avem nici o sugestione din partea zeilor, să amânăm pronunțarea.

Noi, antisemiții nu ne-am făcut nici o iluzie. Tăcerea însemna aprobarea unei decizii, pe care vom califica-o altădată, la schimbarea actualei organizații a justiției.

Iată deci sfintele oase ale celor mai buni și mai români filii ai neamului românesc, cum sunt sortite să muzezească în pușcăriile României, România clădită cu sângele nostru, și trădată de sângele spurcat al jidanilor.

Pace sufletului tău copil prea vrednic și prea cinstit al poeziei Moța! Pace fie purtător de suman moldovenesc și românește tale odrasle; pace vouă tuturor cari, din grația ticăloșiei neamului nostru mult iubit, mâncați mănecarea puturoasă a temniței, — a temniței care vă strânge în chingile de fier ca și pe Bogdan-Pitești, dar, ca și pe marele român Nicolae Filipescu.

Pace vouă mucenici ai neamului! Buretele cu oțet ce vi-l întinde luda este cumințătura noastră. Pașii regulați ai gardienilor sunt imnul românesc al desrobirii noastre. Tăcerea zidurilor umede, ce vă brăzdează obraji, este tăcerea ce se întinde de pe acum chiar asupra strănepoților lui luda!

Iertați pe procurorii și pe judecătorii voștri! Ei sunt „sarea pământului”. Ei sunt ultima licărire a disciplinei noastre sociale! Când ultima licărire se va fi stins, românismul va triumfa. Și va triumfa așa cum l'am visat noi „huliganii” în casa noastră părintească, spoliată și suptă de lipitoarea Palestinei, așa cum l'am visat când pușlamaua de „artist liric” care va închis, — cu amândoi umerii lui de taur, — era în altă parte, în locul lui natal, iar nu acolo unde sângele Românilor curgea să creeze o țară mai românească și mai bună! Cel puțin se stabilește o jurisprudență foarte favorabilă guvernării naționale de mâine.

Casația s'a pronunțat. După codul penal în ființă (dacă este adevărat, că a existat vre-o intenție!) intenția se pedepsește cu un period nelimitat de pușcărie, așa cum cer interesele societăților *Ica*, loja B'nei B'rith, celelalte loji și marele rabin care, deși ar fi bine, nu se mai adapostește la locul lui natal.

Iar noi, Românii cari guvernăm astăzi și cari încasăm dela toate consile de administrație ale băncilor sus pomenitelor societăți, dar ridicate cu banii *goim-ului*, trebuie să dăm un model de înțelepciune

pentru Smil și un maxim de severitate pentru Ionica Moța, Zelea-Codreanu senior și junior, etc.

Va veni și timpul modificării actualelor organizații de stat. Va veni desigur o zi, când neamul românesc va fi obligat să pedepsească intențiunea cu ceva care se aseamănă cu coloarea robei roșii, cu partea întâia a tricolorului nostru mult iubit. În fața judecății supreme, plecați-vă capetele voastre albe, cheilele voastre strălucitoare și înțelepciunea plină de experiență a codurilor voastre muced. Și vă mulțumim adânc, plini de respect pentru venerabila, înalta și plină de îndrăgiri pentru viitor deciziune, prin care intențiunea este pedepșită cu atâta severitate.

Lăsați școlile, lăsați căile ferate, lăsați porturile, arsenalele, lăsați apărarea națională la o parte. Creați pușcării, înmulțiți procurorii, judecătorii de instrucție, tribunale, Curți de apel și 4 înalte Curți de Casație, căci nu sunt suficiente pușcării cari să ne adăpostească și nici chiar spânzurații așa de „înalte” care să întimideze.

Noi veghem și ne organizăm la posturile înaintate, ce preced marile armate de mâine.

Pentru a ușura suferințele colegilor noștri arestați, pe nedrept la Văcărești, rugăm pe toți oamenii de bine să le trimită alimente sau bani, fie direct la închisoare, fie la redacția ziarului nostru.

Aspecte Parlamentare

Spectaculosul teatru din dealul Mitropoliei, își continuă cu succes stagiunea de iarnă, în fiecare după amiază, gedință anunțată din ajun pentru orele 2 jum. p. m. se deschide la 3 și un sfert. (Punctualitatea este la noi un obicei al pământului!) Odată gedința deschisă, începe defilarea la tribună a mijlor. În ceea ce privește procedeele, el rămâne totdeauna același: vorbește un guvernamental? — Opoziția întreține și pariziană aplaudă; vorbește vre-un membru al opoziției? Interup guvernamentali și tot pariziană aplaudă.

Iată mostre:

Dr. H... — Regina Draga, își închipuie că e bortoasă....

Dr. Lupu. — (D-lui Vintilă Brătianu, ministru de finanțe). Banditulă Ticălosule!

D. Iamandi. — (Către Al. Vaida, de două ori mai bătrân decât dânsul.) Sunteți niște cretini... oameni lipsiți de caracter....

Un mare istoric pângărește memoria celui mai cinstit, suflet și mai integr caracter, pe care la avut țara în ultimii 25-30 ani. E vorba de Nicolae Filipescu. Plui acestuia nu-și cântărește replicele și cuvântul „putoare” răstrănit la ecourile repetate de înțelegere înclătă și agună vibratunile în cornețele auzului ale marelui istoric.

Am putea mângâia urechile cetitorilor și cu alte asemenea fericite concretizări, dacă nu ne-ar fi rușine... Și spectacolul continuă zilnic, din ce în ce mai înălțător....

Orice s'ar spune, Parlamentul lucrează!

Zilele trecute s'a prezentat la Camera o delegație a invalizilor de război. Oameni ciungi, schlopi, ologi sau orbi. Multe panglicute decorative, pe un bazar de zdrențe. Fețe spectrale și trupuri scofocite agățate pe o pădure de cărji....

Agția sunt eroli neamului!...

Au venit la Camera să aducă la cunoștință domnilor reprezentanți ai națiunii că, ori câte locuri de cinste ar avea la serbările naționale și pe buzele oratorilor politici, cu pensii între 5 și 125 lei lunar nu se prea poate trăi.

Domnii deputați, cari au avut nenorocirea să vină mai de vreme, s'au sesizat plini de compătimire. D. Leonie Moldovanu, fost vilitor ministru, plângea — sentimental — pe culoare.

Dar iată că se deschide gedință. Din ploaia de comunicări se desprinde o propunere susținută de majoritate: să se dea o casă în București și o moșie la țară, ca recompensă națională, generalului Prozan Glin. Se cere urgență

și unanimitate de voturi, — fără discuție. Se trece apoi la ordinea de zi. Și în timp ce un „leader” al opoziției atacă politica financiară a guvernului, deputații de toate nuanțele, strâși în grupuri, cad de acord că le este imposibil să trăiască în București cu 11.000 lei pe lună și că este absolut necesar să li se ridice diurna la 500 (cinci sute) lei pe zi....

...În vremea aceasta niște umbre de intern, coboară dealul Mitropoliei, copile de fagădueli și de mizerie.

S'a discutat în Parlament și chestiunea studențească. Adică „s'a discutat”, — vorba vine. Între două filipice tăioase căi-va deputați. — O, desigur foarte puțin! — au crezut nimerit să strecoare cu multă băgare de seamă și cu un diplomatic menajament, niște considerațiuni personale în legătură cu... substratul material al unor mișcări ce turbură așezămintele noastre culturale periclitând viitorul de mâine al țării și armonia ce trebuie să existe, ca o cheagă a liniștii prosperității. Între diferitele naționalități etc. etc. (vezi adevărul din....)

Ne amintim o anecdotă cu un american.

Instalat foarte comod într'un birou confortabil, cerceta cu deosebită atenție zărele apărute cu trei luni în urmă — pe cele noi vărându-le dedesubtul teancului. La obiectia unui prieten că o să rămână vagă în urmă față de evenimentele zilei, înălțatul lector repili:

— Nu mă interesează aceste evenimente.

— Atunci, de ce mai citești ziare?

— Ce să fac altceva?... La sfârșitul lui Martie c, am trimis flecăru parlamentară în parte câte un „Memoriu”. Câte o delegație s'a prezentat chiar președinților corpurilor legislative. Ceream, atunci, reprezentanților națiunii să vorbească de la tribuna despre mișcarea noastră. Indiferent dacă ne aprobă sau ne dezaprobă — să vorbească!

Nimeni n'a luat cuvântul!

Acum, după nouă luni, rugămintea din Martie ne este luată în considerație. Căția deputați au vorbit. Nu voim să spunem că au făcut aceasta pentru că n-au avut ce face altceva sau că au făcut-o până acum pe... americanii. Doamne păzește!

E bine ca omul să scruteze fenomenele sociale prin pizma depărtării. Asta e cheagă obiectivității.

Că acum nu mai e în discuție pactul fundamental al țării, ci obligantul și blănușul mesaj — asta nu e nimic! Interesele social-culturale trebuie subordonate oportunităților politice.

Că din peste gase sute parlamentari n'au răspuns până acum apelului nostru decât 3-4, — iar nu e nimic. — În stăgunea următoare se vor mai... europeniza alți trei-patru....

Nol avem încredere și răbdare. Și apoi... mai e timp.

Exprimându-le acestora mulțumirile noastre, mărturisim tot deodată că am

fost surprinși: așteptam să vorbească atît — și-or mai fi amintind fagăduiele! — înaintea lor. — Dar căte nu se uită în ziua de azi!...

Și pentru că veni vorba de consecință....

În admirabila sa cuvântare D-l Iorga a reamintit câteva adevăruri fundamentale de care trebuie să fim seama și istoricul și omul de stat. (Ele au fost expuse pentru prima dată în „Sămădătorul” și în volumul *D-sale „Căvină adevărate”*). Combatând politica față de minorități a D-lui ministru Angelescu, ilustrul nostru profesor a spus că minoritățile — inclusiv ovreii rabinului de la Oradea-Mare și de alurea — trebuie lăsați să învețe carte în limba pe care o preferă, fără să li se impună și obligativitatea limbii statului. Când vor avea plăcere s'o învețe, n'au decât s-o facă. O limbă frumoasă ca a noastră nu se învață în silă....

Vrea D-l ministru să asimileze aceste minorități refractare? O poate face — dar pe altă cale. Și anume: cât mai multe concesiuni de ordin social și cultural. Mai mult. Să li se rezerve fără stănjenire — chiar înalte funcțiuni administrative.

Aceasta este calea sigură a naționalizării.

În altă ordine de idei, d. Iorga a constatat cu dreptate că „tineretul intelectual de astăzi, nu are educație sufletească”. (Noi precizăm: a facut s'o lăbă de când părăsind pătina „națio-

nalistă cumințe” s'a datat la sgomo-toase mișcări antisemite....) Și a mai adăugat d-sa: vina o au în primul rând profesorii, cari în loc să-și vadă de catedră, fac politică și, făcând politică, atît se dușmănesc, încât nu-și iau mîna nici în locul Universității....

Da! acesta este adevărul în toată cruzimea lui și ce admirabil l'a găsit d. Iorga.

.....

Și poate că ar mai fi unul.

„Estetul politic” dela Iași — sau, cum îi zice pe nume, d. Prof. Matei Cantacuzino — l'a exprimat într-o cugătare adâncă și lapidară:

„Inconștiența e singura forță creatoare!”

Nu știm cu ce ocazie a formulat savantul jurconsult din capitala Moldovei acest adevăr, dar de bună seamă că era vorba despre caracter și educație sufletească.

.....

Palid redată și aproape stălcite în aceste incongruente rânduri, evocatoarele pagini de istorie, sunt adunate de teascurile „Imprimeriei Statului”, trimise către cele patru unghieri ale țării și orânduite cu îngrijire în rafturile cabinetelor oficiale — spre gloria generației de astăzi!

Al. Conșt.

CONȚINUT: Religia viitorului. — Robia viitoare. — Imposibilitatea de a cunoaște tainele religiei viitorului. Pornografia și viitorul cuvântului tipărit.

O evoluție ciudată

D-I Drăghicescu, pretins filozof și bărbat de stat, se erizează astăzi în apărător al Jidanilor. După articolul din „Viitorul”, în care nu găsea cuvinte destule spre a re-proba naționalismul nostru și spre a lăuda socializmul unora dintre înaintașii noștri, Domnia Sa ne înjură din nou în ultimul număr al revistei „Dreptatea Socială” într-un fel, pe care îl crede spiritual.

Nu ne sîchisim de înjurăturile d-lui Drăghicescu. Ele, cel mult, ne fac să surâdem.

Ne surprinde însă evoluția rapidă a Domniei Sale, dela antisemitismul de care a dat dovadă ieri, la filosemitismul exagerat de azi.

Într-adevăr, D-I Drăghicescu a publicat în 1921 o broșură intitulată: „Evoluția ideilor sociale”, în care făcea antisemitism.

Astfel, la pag. IX a acelei broșuri, Domnia Sa își exprima tot disprețul față de unii politicieni, pe cari îi acuză de a fi salariați băncii Blank. Disprețul era desigur foarte îndreptățit.

La pag. X, Domnia Sa era și mai riguros.

Cităm propriile sale cuvinte: „Presă judaică, judaisantă și internaționalistă, sau semi-internaționalistă, făcuse, o recunosc, o atmosferă rece și sceptică în jurul Brătienilor. Această faptă criminală din punct de vedere național, era cea mai revoltătoare și odioasă nedreptate ce s'a făcut vreodată unor oameni întregi, absolut corecți”.

D-I Drăghicescu acuză deci presa judaică de a fi internaționalistă și de a fi comis o „nedreptate revoltătoare, odioasă și chiar criminală din punctul de vedere național”.

Dela acuzările acestea precise împotriva Jidanilor, d-I Drăghicescu a evaluat atât de repede, încât azi apară pe Jidani de atacurile noastre și declară sentențios că rasa semită e sublimă.

E atât de ciudată această rapidă evoluție, încât ne întrebăm dacă ea izvorăște din convingere sau numai din interes.

O dorință legitimă

Gazetele din Săbindar, au cântat mai zilele trecute, în coloanele lor, imnuri de slavă și mărire lui Mauriciu Blank, care împlinea 75 ani.

Conform principiului semit, de a trămbița cât de tare donațiunile cele mai nefeminate, pe cari le face un Jidan, presa Sinagogii nu s'a silit a publica, cu litere de oșchioapă, că Blank a susținut în timpul războiului, cu mari sume de bani, propaganda românească la Paris și că tot el ar fi înființat acolo o cantină pentru „studenții români”.

Întâi, sumele „colosale”, cu cari s'ar fi susținut propaganda românească, se reduc la o sută de mii de lei nenorociți, donați de cei doi Blank, tatăl și fiul. O sută de mii de lei, față de sutele de milioane câștigate pe spinarea bețierilor Români, nu merită desigur atâta reclamă și nici o prea mare recunoștință.

Al doilea, e lucru cunoscut că 85 la sută din așa zisii „studenți români” dela Paris, cari primesc dela statul român, valută în condițiuni extrem de avantajoase, sunt Jidani sadea. Pentru aceștia a fost creată cantina lui Blank și nu pentru cei câțiva Români, cari de altminteri sunt mai toți fil de bogătași și deci nu se folosesc de această cantină.

Ne mirăm însă că gazetele jidovești, cari laudau activitatea multiplă a d-lui Aristid Blank, fiul ilustru, care dă milioane d-lui Iorze, firește, pentru scopuri culturale, n'au suflat un cuvânt asupra activității sale militare. Și noi dorim mult să cunoaștem această activitate. În special am voi să știm ce însărcinare avea d. Aristid Blank la Odesa, în vara anului 1917, adevărat în epoca bătăliilor dela Mărășești, întru cât la acea dată Domnia Sa se plimba în cafenelele celui orăș, îmbrăcat în uniformă de ofițer român. În același timp, am mai dori să cunoaștem motivele, pentru cari Domnia Sa nu-și făcea datoria pe front.

Ștefan Mihăilescu

POPULAȚIA ORAȘELOR*

Imprejurări vitrege în partea liberă a țării și o politică de opri-mare și înstrăinare, cu îngrijire condusă, în partea ce-a fost subjugată, au făcut ca astăzi, elementul românesc să se simtă străin, aproape în toate orașele țării sale.

Datele oficiale ne prezintă această dureroasă situație:

Români	1.001.678	36,9%
EVREI	1.099.089	38,3%
Unguri	330.397	11,7%
Germani	147.664	5,2%
Slavi	154.029	5,4%
Alții	138.080	4,7%
Total	2.871.546	100,0%

Cifrele de mai sus sunt destul de elocvente ca să mai aibă nevoie de comentarii.

Elementul românesc, de abia ajunge să formeze a treia parte din populația orașelor României Mari, fiind adus și la acest procent relativ mare, prin contribuția numerică a orașelor Olteniei, la lanțul orașelor de munte din Muntenia, cimentate în decursul timpului cu coloniști ardeleni, precum și a unui număr de orașe din Ardeal și Banat, unde românii au majoritate.*

Făcându-se această distincție și împărțindu-se orașele în două grupe, am ajunge pentru una din grupe la un procent mult mai re-

* Alba-Iulia, Bala-Mare, Caransebeș, Făgăraș, Ghelie, Hăgeș, Lugoj, Ocna Sibiului, Orăștie și Sebeșul sâsec.

duc. Iată însă cum se prezintă procentul populației orașenești pe diviziunile istorice ale țării:

Provincie	Evrei	Români	Alții
Transilvania	21,7	24,7	39,4
Basarabia	21,8	47,6	1,5
Bucovina	10,8	40,0	19,5
Vechea Bucovina	50,0	45,4	—

Cu alte cuvinte, elementul românesc, de abia în vechea regiune, unde s'a bucurat, dacă nu de încurajare, cel puțin de libertate, ajunge să atingă jumătate din populația totală a orașelor și aceasta chiar numai în urma aportului adus de orașele Olteniei și parte din alvele Munteniei.

În provinciile alipite, situația e cu totul dezastruoasă. De abia în Transilvania și Basarabia, elementul românesc are o cincime din populația totală, pe când în Bucovina deabia a zecea parte, sau și mai sugestiv: în Transilvania și Basarabia 10 români la 40 străini, pe când în Bucovina 10 români la 90 străini.

Dar situația e și mai tristă când ne gândim la ce cantitate neglijabilă se reduce și acest procent de români, dacă îl raportăm nu numai la numărul, dar și la situația economică, culturală și socială a străinilor!

L. Istrate.

Din cartea nou apărută a d-lui L. Istrate: „Conservarea Națională”.

CUM SE RASPLATESC EROII

— Plecarea Maiorului Gh. Băgulescu —

Spre a nu se desmișca mentalitatea politicianismului meschin din ziua de azi, următorul politic de opresiune a scânteii de regenerare a neamului, ce pe zi ce trece lasă o dărdă tot mai adâncă în câmpul nației românești — guvernul își continuă opera sa, încercând de a comunica lăstăriele ale U. E. P., înțeleptă fericită de a fi găsit un ales și desinteresat credincios în persoana simpatizantă a d-lui Cezar Pascu, fost ajutor și viitor primar, care n'a găsit nimic mai bun de făcut în țara aceasta, decât să se grăbească a-i aduce omidă ca Jacob Rosenthal este un veritabil erou de război, după 7 ani dela terminarea lui și pe care un nefericit accident (înterit riscurilor profesiei) l'a scos din mijlocul „democraticilor” preocupări ale tarabelor din Săbindar. Dar domnul Cezar Pascu nu e la prima sa neseriozitate! Nu e oare acela care la 1916, a comis o imprudență, care atunci putea să-l fie fatală? Aceea a preluat victoriile dela Jiu, când peste suferințele noastre cernite se turnase în mod inconștient balsamul unei victorii fictive, care după o oră s'a transformat în cea mai amară deslușire?

La noi, cu ocazia accidentului „directoriului nostru” au tremurat periculi vânzătorilor de haine vechi, și din nefericire și cel ce s'a grăbit să „înfrizeze”. Aceștia sunt acei jidani ai neamului, pe care tănțele, diferitele con-interesuri sau în cel mai grav caz, vorturile ovirelor, l-au adus în o stare de apatie în ce privește conștiința lor de români. Total însă e o chestiune de oportunități! Aceștia sunt eroii zilei! Dar avem și o altă categorie. Eroii frontului de luptă! Cum se răsplătesc ei? Învaliză cu pensie de 50 lei pe lună, iar Rosenthal, care sunt și el eroi (doar comemorativa d-lui Cezar Pascu conștinează acest lucru), pleacă la Nisa, în dulce farlente ale Coastei de Azur, luându-și și bărbier special din țară (fapt absolut autentic) a cărui întreținere nu-l costă decât câștigul pe o zi sau două, ce-l procură întreprinderea din Săbindar.

Eroii frontului pleacă și ei, aruncând prin fundul țării, nu la Nisa, ci la Tisa sau Orhei! Așa a plecat dintre noi bravul erou, Maiorul Gh. Băgulescu, pe care mânia d-lui Ministru de Război, alimentată cu felurite aberații și imaginații ale celor dela U. E. P., l'a aruncat tocmai la Orhei. El ne-a părăsit, Sămbătă 24 N-brle, înconjurat de dragostea frățescă a întregii studenții române, care cu acest prilej și-a manifestat-o în mod sincer și spontan.

Pe personul Gărel de Nord, tixit de numărul mare al studenților, ce veniseră să și la rămas bun și să-l izeze o grabnică reînnoare, s'au petrecut clipe de reculegere și înălțare sufletească.

Studentul Const. Dragomirescu i-a reamintit în o caldă cuvântare, clipe din vremea zilelor de energie și a celor ce au urmat-o zilelor triste, după care au răsarit însă zorile victoriei și unitatea neamului. Cu aceiași încredere lupdăm și acum, căci credința noastră „Per aspera ad astra” nu este nici de data aceasta desmișcătoare.

D-I A. Bacaloglu l'a asigurat în numele celor ce rămân, de hotărârea de a lupta până la ultima energie în contra străinilor și vânzătorilor de neam.

D-I Gh. Lungulescu, vechiul camarad de pe frontul de luptă, la ura energice și hotărâre de a învinge, pe care a avut-o și pe front.

Studentul I. Dumitrescu l'a asigurat că exemplul de muncă pentru prosperitatea neamului, pe care l'a ardat

Maiorul Gh. Băgulescu, însușește îniermea în lupta vieții.

Studentul C. M. Răpeanu în numele comitului, l'a transmis dezvoltatului neclintit al întregii studenții, conștient de lupta încrepută și condusă cu atâtea sacrificii.

În mijlocul uralelor și în sunetele lui „Pe al nostru steag e scris unire”, Maiorul Gh. Băgulescu cu ochii înălțându-și a despărțit de noi, lădându-ne o parte din sufletul lui și voința neclintită de a duce lupta până la victoria noastră, ce este însăși a nației, trezită la o adevărată viață națională.

C. Dr.

Actul de abdicare

al fostului împărat
al GERMANIEI.

Este încă unul din documentele oficiale de dragoștea cu care s'au purtat jidanii pentru țara noastră în timpul războiului ce am dus în 1916—1918 contra nemților și ungurilor și pentru cari li s'au dat drepturi de către guvernele noastre.

„1) Renunț pentru toate timpurile la drepturile asupra Coroanei Prusiei și la drepturile asupra Coroanei Imperiale.

„În același timp desleg pe toți funcționarii Imperiului german și Prusiei, ca și pe toți ofițerii, subofițerii și soldații marinei și armatei prusiene, de jurământul prestat mie ca Rege, Împărat și Comandant suprem al armatei. Aștept ca ei să dea—până la noua așezare a imperiului german—tot ajutorul lor aceluia care dețin astăzi puterea în Germania, pentru a feri poporul german de anarhie, foamete și stăpânire străină.

„Urmașii mei sunt rugați să susțină din toate puterile, ca drepturile politice ale evreilor din România, acordate de mine prin prezentatul meu Makensen, să nu fie știrbite, căci în nici o țară, din câte am ocupat, evreii nu ni-au adus servicii reale ca jidanii din România, cu restricția însă, ca să nu se primească nici unul în Germania, căci nouă nu ne trebuie trădători; această burliană afurisită nu trebuie să se răsească pe pământul nostru, fiind știut că această nație e cea mai periculoasă din lume.

(ss) Wilhelm

Dat la Amring la 28 Noiembrie 1918.

Cazul d-lui prof. Bacaloglu

— O datorie a Studenților leșeni. —
Cuvântul nostru.

Profesorului Bacaloglu dela Universitatea din Iași i s'a cerut demisia, de către unii profesori ai facultății de medicină, din funcțiunile de decanat al acestei facultăți și pro-rector al Universității leșene.

Motivul este o crimă: aceea de a fi luat apărarea dreptății sarmului acestuia de neam românesc. A găsit dreptate studenții noastre. «A admis ca Jidanii să disecce cadavre jidovești și să nu mai profaneze cadavre de creștini”.

Până acum profesorul Bacaloglu a fost bun. Timp de 20 de ani nu i s'a spus nimic. Cunoaștem șantajul ordinat al unor oameni lipsiți de conștiință. Ni-e rușine să le pronunțăm numele și să ne gândim că sunt profesori universitari. Cunoaștem prea bine numele prietenilor lui Marin, Decevi, Cernăuțean și celorlalți bolșevici.

Vom reveni asupra lor și i vom stigmatiza în așa fel încât să-i poată cunoaște bine românii. Până atunci studenții leșeni, au datoriat de a îmbrățișa cu toată căldura pe iubitul lor profesor și a-l răzbuna.

Iar noi aceștia de aici îi strigăm: „Iubitul nostru profesor, razimă-te pe grumajii noștri, ai încredere în noi; suntem încărcăți de poveri, chinuți, dar suntem oțeliți în lupte grele și așteptăm din zi în zi biruința. Când soarele ei va răsări de după dealuri, Noi te vom purta cu drag pe umerii noștri, iar cărțile vor intra în pământ.”

C.

PORCII

De câteva zile a apărut volumul III din „Porcii”, de Archibald.

Citind acest volum, îți poți da perfect seama de purtarea Jidanilor în timpul ocupației germane.

Autoul deserte cu durere: crimele, jafurile, violurile, etc., comise de bienele cu perculni, pe cari unii li apară cu atâtea căldură.

Citind acest volum, îți defilează pe dinaintea ochilor, grozăviile de închipuit, comise de coreligionarii toșilor vânzători de haine vechi din dughlana din strada Săbindar.

Autoul dă numele celor vinovați de aceste fapte.

Costul unui volum lei 40.

De vânzare la depozitul general Matei Ionescu, str. Vasile Lascăr 40 bis.

Se expediază contra Ramburs.

1 DECEMBRIE LA CLUJ

Serbarea dela Teatru Național; Manifestația studențimii; Comemorarea unui an dela moartea părintelui V. Lucaci

Anul acesta s'a serbat cu o deosebită solemnitate cel de al cincilea an dela Unirea Ardealului cu vechiul Regat.

Universitatea liberă din București și-a trimis ca reprezentat al său pe d-l prof. univ. Mihail Dragomirescu, și Societatea corală „Carmen”.

Sămbătă, 1 Decembrie, la ora 3 p. m. sala Teatrului Național din Cluj era prea mică spre a putea cuprinde numărul imens al participanților; a trebuit ca toate ușile dela intrări să fie lăsate deschise pentru a putea asista, în cât de mică parte, și cei cari, înăuntrul, nu mai aveau loc.

La ridicarea cortinei, un ropot de aplauze nesfârșit a salut pe membrele Societății „Carmen”, toate îmbrăcate în costume naționale, demne de toată admirația.

După intonarea imnului regal, la cuvântul d-lui prof. universitar Marin Ștefănescu, din Cluj, care salut, în cuvinte frumoase și pline de laudă, pe reprezentanții universității libere din București, vorbind apoi cu entuziasm despre însemnătatea zilei.

În cuvinte cari formau o adevărată poezie, răspunde d-l prof. Mihail Dragomirescu, care salut Ardealul și proslăvește pe toți martirii ei cari s'au sacrificat pentru conservarea și unirea lui cu țara mamă. Își dezvoltă apoi conținutul și, arată originalitatea și genialitatea literaturii românești, în comparație cu literatura universală. Citează pe I. Budai Deleanu, Coșbuc, V. Alexandri și Eminescu, și încheie spunând: „cine voia să se pătrundă de frumusețile literaturii universale, trebuie să învețe românește”.

Programul se continuă apoi cu cântecul societății „Carmen”.

A căuta să arătăm în scris succesul obținut de această societate, înseamnă a o scorbort d-la înălțimile în care plutește. „Societatea „Carmen” a intrat în fața în care oricât de frumos s'ar spune despre ea, se spune prea puțin. Onoare ei, și mai ales onoare conducătorului ei, nobilitat și vrednicul de toată lauda D. Krlac.

Despre d-na Eliza Bălcănuș și d-l Folescu, dela Opera română, nu știm ce putea spune. A fost pur și simplu un delir, și dacă d-l Folescu n'ar fi făcut semne disperate de oboseală, ar fi trebuit să cânte zile întregi, căci asistența lui cerea înfrunsa.

Serbarea s'a sfârșit cu „Imnul Inconștienților”.

Manifestația studențimii

La ieșirea din teatru, studențimea clujană a făcut o frumoasă manifestație de simpatie colegiului Răpeanu din București și apoi, în corpore, au pornit spre „Lu-poiaș”, cântând „Imnul studenților creștini” și manifestând pentru colegii lor arestați.

*) Traducere de I. I. Moja, student, și cu comentariile unor distinși cunosători ai chestiunii jidovești.

